

2018Z12038

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *ernstige problemen na gezinshereniging van Eritrese vluchtelingen* (ingezonden 21 juni 2018).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel en de uitzending «Veilig Thuis? Nooit van gehoord» en het commentaar van Vluchtelingenwerk op deze uitzending die de problematiek herkent?¹ Bent u van mening dat deze situatie kan blijven voortbestaan? Zo nee, bent u bereid met organisaties als Pharos, vluchtelingenwerk, Veilig thuis, politie en sleutelfiguren in overleg te gaan hoe deze ernstige problemen het best kunnen worden aangepakt?

Vraag 2

Bent u ook bekend met de verkenning «Welzijn en gezondheid van gezinsherenigers» van de stichting Pharos?² Wat is daarop uw reactie?

Vraag 3

Wat is uw mening over de specifieke problemen als lichamelijk geweld en (kinder-)mishandeling die nogal eens voorkomen bij nareizigers/gezinsherenigers (vooral vrouwen en kinderen en in het bijzonder bij Eritrese gezinsherenigers)?

Vraag 4

Bestaat er voldoende inzicht in achterliggende oorzaken zoals oorlogstrauma's, lange tijd van scheiding, afzonderlijk opgedane ervaringen en het moeten leven in compleet nieuwe context zonder steun van familie of netwerk, vaak gepaard gaande met armoede en werkloosheid?

Vraag 5

Bestaat er voldoende inzicht in het specifieke risico bij Eritrese nareizigers, omdat zij vaak in Eritrea al geen normale relatie hadden (man in militaire dienst), vaak jong getrouwd zijn, de reis en de gezinshereniging vaak langer duurt en vrouwen vaak analfabeet zijn?

¹ <https://www.vpro.nl/argos/media/afleveringen/2018/Veilig-Thuis--Nooit-van-gehoord.html>

² Pharos. Welzijn en gezondheid van gezinsherenigers. Een verkenning, april 2018

Vraag 6

Deelt u de mening dat de problemen bij gezinsherenigers, zoals huiselijk geweld en (kinder-) mishandeling, gezondheidsproblemen en problemen op het gebied van onderwijs, integratie, schulden en huisvesting onvoldoende in beeld zijn? Zo ja, bent u bereid dit te onderzoeken, in het bijzonder de problemen van huiselijk geweld en (kinder-)mishandeling bij Eritrese en andere nareizigers die nu niet goed zichtbaar en niet eenvoudig te meten zijn?

Vraag 7

Deelt u de mening dat de begeleiding en opvang van nareizigers onvoldoende is? Zo ja, bent u bereid dit te verbeteren, bijvoorbeeld door het inschakelen van gezinscoaches, monitoring van gezinnen, het geven van maatschappelijke begeleiding, inschakelen van oudkomers en sleutelpersonen (als Bethel) en alert te zijn op financiële problematiek?

Vraag 8

Deelt u de mening dat nareizigers onvoldoende worden voorgelicht en geïnformeerd en hierin niet afhankelijk moeten zijn van hun partner? Zo ja, bent u bereid dit te verbeteren, bijvoorbeeld door informatie, voorlichting (onder meer over zorg en andere voorzieningen) rechtstreeks aan nareizigers te geven evenals (taal-)training en tevens zorg- en dienstverleners training en ondersteuning te geven over gezinsdynamiek na gezinshereniging, cultuursensitief werken en leren herkennen en omgaan met signalen?

Vraag 9

Bent u van mening dat politie en stichtingen inzake huiselijk geweld voldoende zijn uitgerust om ook vrouwen die geen Nederlands spreken, goed te kunnen helpen? Zo nee, op welke manier gaat u de deskundigheid hiervoor bevorderen? Deelt u de mening dat hierbij een tolk essentieel is en bent u bereid te bezien of de tolkenvergoeding weer mogelijk wordt voor alle professionals?

Vraag 10

Deelt u de mening dat alle vrouwen in het geval van huiselijk geweld terecht moeten kunnen bij een instantie voor hulp en er voor deze groep Eritrese vrouwen extra aandacht moet zijn omdat de normale kanalen – mede vanwege extra wantrouwen in politie/overheid – niet voldoende toegankelijk voor ze zijn? Zo ja, welke actie gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat ook deze vrouwen een veilig thuis kunnen krijgen?

Vraag 11

Deelt u de mening dat er onvoldoende afstemming is tussen organisaties en continuïteit in de begeleiding van gezinsherenigers binnen de gemeenten? Zo ja, ben u bereid met gemeenten in overleg te gaan over betere afstemming en samenwerking tussen zorg- en dienstverleners van verschillende organisaties die te maken hebben met gezinsherenigers?

Vraag 12

Erkent u dat, nu sinds 2014 gezinsleden van asielstatushouders niet meer een zelfstandige vergunning maar een afhankelijke vergunning krijgen, dit voor gezinsleden een grote belemmering vormt om in situaties van geweld of dreigend geweld bescherming te zoeken? Zo ja, bent u bereid gezinsleden, conform de aanbevelingen van de UNHCR, weer een zelfstandige verblijfsvergunning te geven? Zo nee, vindt u het aanvaardbaar als mishandelde vrouwen «gevangen zitten» in hun situatie, doordat ze zich niet kunnen onttrekken aan hun man, zonder het gevaar te lopen uitgezet te worden?

Vraag 13

Deelt u de mening dat voor gezinsleden van vluchtelingen geldt dat zij meestal een minder groot netwerk zullen hebben en nog onvoldoende de weg naar hulpinstanties kunnen vinden, waardoor het voor hen moeilijk is om opvang en huisvesting te vinden tijdens de procedure? Bent u bereid het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) te verzoeken deze gezinsleden gedurende hun asielprocedure weer opvang te verlenen? Klopt het dat ook gemeenten in deze situaties niet verantwoordelijk zijn voor het regelen van opvang/woning?

Zo ja, bent u bereid hierover ook met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) in overleg te gaan?

Vraag 14

Op welke manier tracht u de lange wachttijden voor gezinshereniging die gezondheid en welzijn van het gezin op verschillende manieren negatief beïnvloeden te verkorten?